

Minimální preventivní program

Základní škola Sloup, okres Blansko

Škola: ZŠ Sloup, okres Blansko, Sloup 200

Školní rok: 2016/2017

Ředitel: Mgr. Pavel Dočekal

Školní metodik prevence: Mgr. Monika Gregorová I. stupeň,
Mgr. Dita Látalová II. stupeň

Charakteristika školy:

ZŠ Sloup je úplná základní škola, vesnického typu. Školu v současnosti navštěvuje 377 žáků v 17 třídách na prvním i druhém stupni. ZŠ Sloup je spádovou školou pro okolních cca 11 obcí. Škola má ve funkci školního metodika prevence dva pedagogy, kteří mají ukončené specializační studium, a to Mgr. Moniku Gregorovou za I.stupeň a Mgr. Ditu Látalovou za II.stupeň. Do preventivní skupiny na škole patří ještě výchovná poradkyně Mgr. Michaela Matějková a školní psycholog Mgr. Michaela Rašková.

Stručná analýza stávajícího stavu:

Charakteristika vnitřních zdrojů školy: Škola sestává ze dvou propojených budov, ke škole náleží tělocvična, hřiště a bazén. Škola se nachází v blízkosti lesa a volných prostranství pro pořádání venkovních aktivit. Materiálně-technické zázemí školy umožňuje při preventivních aktivitách využít moderních interaktivních a audiovizuálních pomůcek jako jsou interaktivní tabule, promítačky, PC ve třídách, PC učebnu aj. Složení žáků kopíruje aktuální demografický vývoj regionu. Ve škole jsou převážně děti české národnosti, děti cizinců do školy docházejí výjimečně. Vzhledem k blízkosti azylového domu ve spádové oblasti docházejí do zařízení děti ze znevýhodněného sociokulturního prostředí. K rizikovým místům v komplexu školy lze zmínit především šatny, a to zejména v odpoledních hodinách, kdy zde již není pedagogický dozor. V okolí školy se nachází několik rizikových míst: vinárna v kulturním středisku, benzínová stanice, pergola na školním hřišti.

Škola má oddělené funkce dvou školních metodiků prevence, jednoho výchovného poradce a školního psychologa na částečný úvazek. Preventivní tým tedy čítá 4 pracovníky. Preventivní tým se setkává pravidelně 1x týdně a konzultuje průběh uplynulého týdne a plánuje aktivity pro další období. Při větších preventivních akcích (Den prevence aj.) lze využít spolupráci dalších pedagogů. Pedagogové mají ve škole k dispozici odbornou knihovničku literatury z oblasti primární prevence, dále množství videonahrávek a časopis Prevence. K prevenci lze využít také internetové stránky školy. Preventivním tématům se okrajově věnuje také školní časopis, který připravují žáci vyšších ročníků. K dispozici je také školní rozhlas (1x týdně funguje i žakovské vysílání). Funguje školní schránka důvěry. Některé třídy mají zřízenou svoji schránku důvěry, kterou spravuje třídní učitel. Primární prevenci je věnováno také několik nástěnek v prostorách školy.

Minimální preventivní program vychází z těchto vnějších zdrojů:

- **Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT**
- **Národní strategie protidrogové politiky**
- **Koncepce státní politiky pro oblast dětí a mládeže na období 2014 - 2018**
- **Metodického pokynu MŠMT k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí,žáků a studentů (Č.j. 20 006/2007-51).**
- **Metodického pokynu MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení (Č.j. 28 275/2000-22)**

Zdroje informací jsou mj. stránky MŠMT, prevenceinfo.cz, primarniprevence.cz, stránky OPPP Vyškov a dalších organizací jako jsou Podané ruce, Anabell, Poradny pro drogové a jiné závislosti v Brně a mnoho dalších.

Zdroje pro primární prevenci na škole a tvorbu MPP jsou také ve vzájemné spolupráci s Krajským koordinátorem pro prevenci Mgr. L. Možnou, koordinátorem pro oblast kriminality na JMK Bc. M. Brtnickou. V úzké spolupráci jsme také s Metodikem při pedagogiko-psychologické poradně OPPP Vyškov, pracoviště Blansko a Boskovice Mgr. Michaelou Raškovou. Mezi další instituce, se kterými škola spolupracuje spadá např. OSPOD Blansko – kurátoři a komise sociálně právní ochrany, dále NNO Podané ruce, která je zastoupena v Blansku i v Brně. Intenzivní spolupráci jsme navázali také s Policií ČR (obvodní oddělení Blansko) a jejich preventivní skupinou, především s por. Mgr. I. Šebkovou. Některé případy vyžadují také kontakt s dětskými lékaři (Sloup, Blansko, Boskovice) a odbornými lékaři jako je neurolog popř. pedopsychiatr.

Stručná charakteristika cílů letošního MPP

MPP reaguje na aktuální vývoj školy a výskyt rizikového chování na škole. Při jeho tvorbě reagujeme na evaluaci programu z minulého školního roku. Program je vypracováván v souladu s dlouhodobou preventivní strategií školy. Obsah aktivit v MPP je určen pro čtyři hlavní skupiny osob, které lze ve školním prostředí ideově oddělit. Primárně je program určen pro práci se žáky školy a slouží k podpoře jejich bezpečného a zdravého vývoje a kladnému průběhu výchovně-vzdělávacího procesu. Primární prevence je zajišťována především prostřednictvím pedagogů školy v průběhu výuky, prostřednictvím ŠVP a jeho programů. Program postihuje i prevenci v rámci školy jako celku. Neoddělitelnou součástí výchovně-vzdělávacího procesu jsou i rodiče, proto jsou do primární prevence zahrnutí také.

Ideové cíle MPP lze vyjádřit jako:

- vychovávat žáky ke zdravému životnímu stylu a zvyšovat odolnost dětí proti negativnímu působení nabídky drog a dalších sociálně patologických jevů
- vést žáky k odpovědnosti za vlastní chování a způsob života přiměřeně jejich věku
- vést žáky k samostatnosti, ke schopnosti dělat samostatná rozhodnutí
- vychovávat žáky, kteří jsou schopni řešit, případně nalézt pomoc a orientovat se při řešení problémů

Konkrétní cíle MPP pro školní rok 2016/2017 jsme zpracovávali ve spolupráci preventivní skupiny školy. Pro jejich specifikaci jsme využili model SMART (specifičnost, měřitelnost, akceptovatelnost, realističnost a termínovost).

Cíle MPP:

- **pravidelné mapování klimatu v třídách, min. 1x ročně, u kolektivů, kde již došlo k potížím nim. 2x ročně**
- **omezování výskytu šikany ve škole - pravidelná realizace třídnických hodin prostřednictvím třídních učitelů – ve všech třídách nim. 1x za týdně, preventivní programy ŠMP, vystoupení Policie ČR**
- **informování rodičů o stavu klimatu ve škole a kolektivu na třídních setkáních, edukace rodičů prostřednictvím tematických besed – bezpečí na internetu, problematika návykových látek**
- **specifické preventivní programy (viz. níže)**
- **realizace témat specifické primární prevence formou výukových projektů v běžných hodinách jako součást ŠVP**

Hlavní úkoly:

- **koordinace činností s ostatními pedagogickými pracovníky školy – při pedagogické radě, formou konzultací**
- **zrevidování knihovny, videotéky, metodických materiálů**
- **aktualizace nástěnek, seznamu pomáhajících institucí**
- **vytvoření nabídky volnočasových kroužků na nový školní rok**
- **sestavení informačního vstupu pro rodiče s tematikou rizikového chování, prezentace na třídních schůzkách**
- **vytvoření plánu primární prevence pro žáky**
- **vytvoření plánu vzdělávání pro pedagogy**
- **pravidelná kontrola schránky důvěry, nim. 1x za týden**

- **vedení konzultačních hodin školního poradenského pracoviště (ŠMP, VP, školního psychologa)**

Začlenění preventivních aktivit do výuky

Škola věnuje pozornost začlenění témat do jednotlivých předmětů - přiměřeně věku žáků, jejich schopnostem a dovednostem.

- Lekce a vyučovací hodiny, výklad – informace
- Kresby, koláže, výroba plakátů
- Diskuse o případech uvedených v médiích
- Dramatická výchova
- Slohové práce
- Besedy s učiteli
- Relaxační techniky
- Výchovně vzdělávací akce, soutěže, exkurze, apod. podle termínového kalendáře školy (vychází z organizace školního roku):
 - Den Země
 - Tématické dny
 - Preventivní olympiáda (spolupráce více škol – Cirsiády a Dyslexiáda)
 - Den dětí
 - Sportovní den
 - Sportovní olympiáda (letní, zimní)
 - Karneval
 - Dílny pro mateřské školy (Den otevřených dveří)
 - Zdravé zuby
 - Lyžařský výcvikový kurz (1. a 2. stupeň)
 - Výlet
 - Návštěva divadla

(Vždy volit zajímavé náměty exkurzí, atraktivní místa atd...., akce předem dobře připravit a zajistit, předat žákům vždy písemné pokyny a pozvat i rodiče)

- Práce s internetem – informace a pomoc:
 - www.odrogach.cz
 - www.dkc.cz (Dětské krizové centrum)
 - problem@дитеkrize.cz

www.mcssp.cz

www.policie.cz

- Využití volného času žáků
 - Možnost pozitivního prožívání volného času dětí v době mimo vyučování považovat za jeden z hlavních úkolů. Úkolem třídních učitelů je zjišťovat zájem jednotlivých žáků a poskytovat nabídky institucí poskytujících volnočasové aktivity.
 - Seznámit žáky s nabídkou zájmových kroužků DDM, SZUŠ, ZUŠ,....

Ve spolupráci s vedením školy, školním metodikem prevence, třídními učiteli a učiteli zajistit a zrealizovat nabídku volnočasových aktivit na škole. Činnost zahájit a oznámit směrem k žákům a zákonným zástupcům žáků nejpozději do 30. 9. každého školního roku. Vedoucí kroužku oznámí zahájení osobně – svolá si první schůzku. Ředitel školy zajistí vyvěšení nabídky volnočasových aktivit na internetových stránkách školy, předá nabídku volnočasových aktivit školnímu metodikovi prevence, třídním učitelům. Metodik prevence zajistí vyvěšení na nástěnky ve škole. Zaměření kroužků by mělo být dlouhodobé.

Plán práce metodiků prevence na školní rok 2016-2017 viz. příloha č. 4.

Vzdělávání pedagogů

- Metodici prevence a výchovný poradce se účastní školení a seminářů k dané problematice.
- Na nástěnce pro pedagogy ve sborovně jsou uveřejněny důležité informace vč. MPP
- Metodik prevence seznámí kolegy s filozofií programu (pedagog. rada), pravidelná setkání v rámci metodických sdružení, vstupy na pedagogických a provozních poradách

Konkrétní plán vzdělávání ŠMP a pedagogů – dle aktuální nabídky vzdělávacích institucí

Evaluace

V závěru školního roku (červen – srpen) proběhne evaluace MPP, hodnocení splnění konkrétních úkolů a celkové splnění cílů pro školní rok. Výstupy z hodnocení MPP budou použity jako vstupní data pro sestavování MPP na nový školní rok, vč. nové strategie MŠMT a aktuální legislativy.

Příloha č. 1: Kontakty

Kontakty:

Záchranná služba	155	Linka důvěry	241 484 149
Policie	158	Linka bezpečí	116 111
Městská policie	156	Linka pomoci	116 006

Městský úřad Blansko, nám.Republiky 1, Blansko

Oddělení sociálně právní ochrany, tel.: 516 485 358

• Terénní sociální pracovnice, tel.: 516 485 233, 232, 230, 114

- sociálně-právní ochrana dětí, poradenství pro rodiče a děti
- sepisy návrhů k soudu na úpravu poměrů nezl.dětí
- sledování vývoje dětí v ústavní a cizí péči
- problematika dětí týraných, zneužívaných, zanedbávaných
- spolupráce se státními a nestátními organizacemi

• Kurátoři pro mládež, tel.: 516 485 231,227

- sociálně právní ochrana dětí, poradenství pro rodiče a děti
- problematika dětí s výchovnými problémy, trestnou a přestupkovou činností
- pomoc dětem, na nichž byla spáchána trestná činnost (šikana, drogy, násilí...)
- pomoc pro děti týrané, zneužívané, zanedbávané
- sledování vývoje v ústavní péči, mladistvých ve výkonu vazby + trestu
- spolupráce se státními a nestátními organizacemi

▪ Kurátor pro dospělé, tel.: 516 485 227

- občané starší 18 let: propuštění z vazby a výkonu trestu + společensky nepřizpůsobení

Pedagogicko-psychologická poradna, Nad Čertovkou 17, Blansko, tel.: 516 417 431

- sociálně.právní poradenství
- výchovné a výukové problémy
- šikana, závislosti, drogy (testy), prevence, řešení sociálně patologických jevů
- poradenství pro děti, mládež, rodiče

Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy, Sladkovského 2b, Blansko, tel.: 516 413 524

- problémy: osobní, s partnerem, dětmi, prarodiči
- rozvodová a porozvodová problematika

Poradenství, Komenského 15, Blansko, tel.: 516 411 583

- právní a sociální poradenství
- psychologické poradenství
- drogové poradenství

Pěkná modrá, Komenského 17, Blansko, tel.: 516 411 583

- denní centrum pro občany trpící psychickými potížemi

Zdravotní ústav Jm kraje, územní pracoviště Blansko, Mlýnská 2, tel.: 516 412 085

- poradenství: zdravý životní styl, bulimie, anorexie, HIV

Prevcentrum Blansko, Sadová 2, Blansko

Drogová pomoc a poradenství, tel.: 516 410 621, 604 957 495, 605 839 039

e-mail: pvc.bk@worldonline.cz

- výměnný program pro uživatele drog, snižování rizik, sociální pomoc, testy na infekční choroby
- poradenství pro rodiče, partnery, sourozence, pedagogy a širokou veřejnost
- preventivní program pro mládež

Nízkoprahové centrum pro děti a mládež PVC, tel.: 516 410 621, 604 957 495, 721 838

077, e-mail: pvc.bk@worldonline.cz

- nízkoprahový klub: stolní fotbal + tenis, zkušebna, počítače, výtvarná dílna, videoprojekce
- streetwork, poradenství pro děti a mládež, doprovázení, program pomoci pro dívky

Speciální škola s více vadami, Žižkova 27, Blansko, tel.: 516 411 868

- speciálně pedagogické centrum

Psychologická + psychiatrická ambulance, Poliklinika, Sadová 33, Blansko, tel.: 516 488

111

- psychologická a psychiatrická péče

Sdružení podané ruce, Vídeňská 3, Brno, tel.: 543 246 524, 543 249 343

- poradna pro drogovou závislost

**Spondea – Centrum pro týrané, ohrožené a zneužívané děti, Štefánikova 1, Brno ,tel.:
541 235 511, 541 213 732, 541 123 511**

K – Centrum Krok, Purkyňova 14, Svitavy, tel.: 461 532 604

- poradenství pro děti a mládež – závislost, rodinná terapie i individuální terapie

Linka pomoci AIDS, Stará 25, Brno, tel.: 545 575 425

Cedelab, Juliánov, Krásného 20 , Brno, tel.: 548 226 387

- vyšetření na požívání drog

Příloha č. 2: Zjednodušený přehled legislativy

Přehled základní legislativy v oblasti prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže

METODICKÉ POKYNY

- **Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže (Čj.:20 006 /2007-51)**
- **Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení (Čj.: 28 275/2000-22)**
- **Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané (Čj.: 25 884/2003-24)**
- **Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (Čj.: 14 423/99-22)**
- **Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (Čj.: 10 194/2002-14)**
- **Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků ve školách a školských zařízeních (Čj.: 37 014/2005)**

ZÁKONY

- **Zákon. č. 472/2011 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), v platném znění**
- **Zákon č. 383/2005 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, v platném znění**
- **Zákon č. 141/2009 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, v platném znění**
- **Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů**
- **Zákon č. 135/2006 Sb., na ochranu před domácím násilím (účinnost od 1.ledna 2007)**

Další zákony

- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí
- Zákon č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě
- Zákon č. 132/1982 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o rodině
- Zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákon
- Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)
- Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích
- Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky
- Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii

Příloha č. 3: Specializovaná zařízení - kontakty

Instituce, zabývající se problematikou šikany	odborník/jméno zabývající se problematikou šikany	adresa	kontakt
Školní poradenské pracoviště školní psycholog, školní speciální pedagog	Výchovná poradkyně – Mgr. Michaela Matějková Metodik prevence sociálně patologických jevů – Mgr. Monika Gregorová, Mgr. Dita Látalová, Školní psycholog – Mgr. Michaela Rašková	ZŠ Sloup, Sloup 200	516 435 337
Pedagogicko – psychologická poradna Blansko	Oblastní metodik prevence – Mgr. Michaela Rašková	Nad Čertovkou 17, 67801 Blansko	Tel.: 516 418 779 www.pppblansko.cz
Pedagogicko – psychologická poradna Boskovice		Havlíčková 35, 68001 Boskovice	Tel.: 516 454 178 721 754 139 www.pppboskovice.cz
Středisko výchovné péče pro děti a mládež HELP ME		Bořetická 422 Brno Židenice	Tel.: 544 234 629
Středisko výchovné péče pro děti a mládež - ambulance		Hlinky 140, Brno – Staré Brno 60300	Tel.: 543212218
Středisko výchovné péče		Veslařská 246 637 00 Brno	Tel.: 543 216 685
Středisko sociální pomoci dětem		Hapalova 4, 621 00 Brno	Tel.: 541 229 298 spondea@sky.cz
Psychiatrická léčebna		Brno – Černovice, Hůskova 2	Tel.: 548 123 404
Krizové centrum Psychiatrické první pomoci		Jihlavská 20, 625 00 Brno	Tel.: 547 192 078
OSPOD	Vedoucí oddělení. Mgr. Zdenka Hlaváčková	Nám. Republiky 1, 678 01 Blansko	Tel.: 516 775 358
OSPOD	Kurátor pro děti a mládež – Mgr. Zuzana Valentová	Nám. Republiky 1, 678 01 Blansko	Tel.: 516 775 231
OSPOD	Kurátor pro děti a mládež – Milan Daněk	Nám. Republiky 1, 678 01 Blansko	Tel.: 516 775 227
Sdružení Podané ruce, o.s.	Radovan Voříšek Jan Veselý	Hapalova 22, 621 00 Brno	Tel.: 549 211 278 prevcentrum@volny.cz www.podaneruce.cz
Prevcentrum	Ing. Aleš Herzog	Sadová 2, 678 01 Blansko	Tel.: 516 410 621
Policie ČR, Městské ředitelství Brno		Cejl 4/6 611 38 Brno	Tel.: 541 521 111 415 250 019
Probační a mediační služba ČR	Mgr. Brandstatterová Renáta Mgr. Wesselsová Alena	Hybešova 457, 678 01 Blansko	Tel.: 516 429 206 516 429 205 www.pmscz.cz
Dětský diagnostický ústav		Hlinky 140 603 00 Brno	543 212 218 ddu@ddu.sss.brno.cz

Linky důvěry (regionální a nadregionální) a internetové poradny

- Linka bezpečí a Krizové centrum (nadace Naše dítě)
Ústavní 95/91, 18100 Praha 8
116111
Telefonní linka je bezplatně přístupná z celé republiky a je v provozu 24 hodin denně.
- Bílý kruh bezpečí
(Sdružení pro pomoc obětem trestné činnosti a jejich blízkým)
Duškova 20, 150 00 Praha 5
116006
Bílý kruh bezpečí zřídil v poslední době poradny v dalších městech: v Brně, Ostravě, Olomouci, Plzni a Pardubicích.
- Občanské sdružení proti šikanování
Podbabská 17, 160 41 Praha 6
www.sikana.cz
- Amnesty International ČR
Palackého 9, Praha 1
(02) 249446993
amnesty@ecn.cz
- www.minimalizacesikany.cz
- MŠMT
na tel. 257 193 310 se poskytuje školám, žákům i rodičům odborná a metodická pomoc